

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 17P/57/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1618202846
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kalata
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2019:1618202846.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV, v konaní pred sudcom JUDr. Petrom Kalatom, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: E. zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - H., t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody, R., otec - E. o návrhu matky na zníženie vyživovacej povinnosti matky k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh matky zamietla.
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Malacky dňa 11.10.2018 a postúpeným Okresnému súdu Bratislava IV dňa 21.11.2018 žiadala matka o zníženie svojej vyživovacej povinnosti na maloletého E. Uviedla, že je už 20 mesiacov vo výkone trestu a výživné na maloletého poukazuje len čiastočne, nakoľko nemá možnosť zarobiť si vo výkone trestu dostatočný príjem na poukazovanie výživného vo výške 100 eur, na ktoré bola zaviazaná rozsudkom Okresného súdu v Malackách zo dňa 06.12.2012 č. k. 8P/160/2012-31.

2. Otec maloletého vo svojom vyjadrení uviedol, že matka si svoju povinnosť uhrádzať výživné neplnila ani v čase, keď nebola vo výkone trestu odňatia slobody. V súčasnosti mu je titulom vyživovacej povinnosti matky zasielaných mesačne 20 € až 30 € mesačne. Uviedol, že si uvedomuje, že matka v súčasnosti je vo výkone trestu odňatia slobody v dôsledku čoho sú jej zárobkové možnosti obmedzené, a nemieni podávať žiadnu sťažnosť. Uviedol tiež, že v súčasnosti mu výživné prichádza pravidelne, pred nástupom do väzby matka výživné neplatila vôbec. Uviedol tiež, že býva aj so synom dlhodobo u svojich rodičov, ktorí mu s výchovou maloletého pomáhajú. Byť ktorý vlastní chce predať. Syn je navštevuje základnú školu (v čase vyjadrenia 4. ročník), jeho životné náklady sa zvyšujú, je vo vývoji, rýchlo rastie, je mu preto potrebné častejšie nakupovať oblečenie, tiež lieky a uhrádzať cestovné výdavky. Zo znížením vyživovacej povinnosti matky nesúhlasil a navrhol návrh matky zamietnuť.

3. Matka na svojej účasti na pojednávaní netrvala, uviedla, že vo výkone trestu pracuje, prípadná eskorta na pojednávania by pre ňu predstavovala stratu na výplatu, čím by sa jej znížili aj prostriedky na úhradu výživného a súhlasila, aby súd pojednával v jej neprítomnosti.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom otca, predloženými listinami a pripojením spisov Okresného súdu Malacky (v konaniach vedených pod sp. zn. 9P/170/2012 a 8P/160/2012), Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 25P/234/2012, Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 2T/151/2014 a Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 0T/344/2014.

5. Naposledy bolo o výživnom na maloletého E. rozhodnuté v konaní o rozvode manželstva rodičov maloletého E. rozsudkom Okresného súdu Malacky č. k. 8C/160/2012-31 zo dňa 06.12.2012, tak že súd schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej bol maloletý E. zverený do osobnej starostlivosti otca a matka sa zaviazala prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 100 € mesačne. Zároveň sa rodičia dohodli na úprave styku matky s maloletým. V čase rozhodnutia mal maloletý 3 roky, otec bol zamestnaný matka bola nezamestnaná, pracovala brigádnicky. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 02.01.2013. Okresný súd Bratislava IV rozsudkom č. k. 25P/234/2015-112 zo dňa 27.02.2017, právoplatným 21.04.2017 zamietol návrh matky na zníženie vyživovacej povinnosti matky, kedy súd vyhodnotil, že k zmene pomerov došlo na strane maloletého, ktorý bol v tom čase už žiakom 2. ročníka základnej školy (o štyri roky starší oproti obdobiu, kedy bolo rozhodované o vyživovacej povinnosti matky). Dôvody matky vyhodnotil súd ako neopodstatnené, nakoľko matka sa vlastným nezodpovedným správaním dostala do situácie, ktorej dôsledkom bol výkon trestu odňatia slobody pre odsúdenie v trestnom konaní.

6. Z výpovede otca súd zistil, že v súčasnosti matka prispieva na výživu maloletého sumou 30-40 eur mesačne, myslí si, že to na pokrytie jej povinnosti prispievať na výživu maloletého nepostačuje, pokryje to maximálne školské obedy maloletého. Pokiaľ ide o jeho majetkové pomery, je vlastníkom bytu, na zaobstaranie ktorého si bral úver, splátka je 266 eur mesačne. V J., kde sa byt nachádza, momentálne so synom nebýva, byt je prázdny. Vie, že matka je vo výkone trestu, kvôli nejakým podvodom a neplneniu vyživovacej povinnosti. Otec pracuje v spoločnosti R. má príjem okolo 950 eur mesačne (v priemere), pokiaľ nie sú mimoriadne odmeny. Z toho platí 266 eur hypotéku 70 eur plyn, 30 eur elektrinu, 75 eur nájomné, na synovu stravu je to mesačne okolo 30 eur, za ŠKD platí okolo 23 eur mesačne. Okrem toho syn navštevuje krúžok boxu na škole, ten síce dotuje štát, bolo mu však potrebné zakúpiť výstroj, treba hradiť náklady v súvislosti so súťažami, v júni navštívil školu v prírode, kde bolo potrebné uhradiť poplatok. So starostlivosťou o syna mu pomáhajú rodičia, bývajú u nich doma. Byt v J., na ktorý má hypotéku, sa snaží predať, nakoľko nemôže bývať s malým v J., nakoľko by tam s ním bol sám. Robí aj nočné a poobedné smeny, takže by mu nemal kto pomôcť. Uvažuje, že by si kúpil byt bližšie k rodičom, napr. niekde C.. Rodičom prispieva na nájomné, pomáhajú mu aj s nákladmi na maloletého, pokiaľ ide o oblečenie, potreby maloletého, stravu maloletého. Situáciu matky si uvedomuje, znižovať jej súčasnú vyživovaciu povinnosť však nepovažujem za adekvátne. V súčasnosti mu titulom vyživovacej povinnosti matky zasiela exekútor, okolo 30-40 eur mesačne. Dlhú dobu mu neprispievala matka titulom vyživovacej povinnosti nič. Na pojednávaní konanom 12.11.2019 otec maloletého uviedol, že medzičasom byt v J. predal, vyplatil hypotekárny úver a kúpil stavebný pozemok v T..

7. Kolízny opatrovník s návrhom matky nesúhlasil, nakoľko zníženie vyživovacej povinnosti matky nie je v záujme maloletého.

8. Z predložených listinných dôkazov súd zistil, že otec pracuje v spoločnosti R. s mesačným príjmom pohybujúcim sa od 874,65 eur do 1.853,45 eur (v priemere za obdobie 27 mesiacov 1.139,74 eur mesačne netto). Otec mesačne uhrádzal náklady na ŠKD maloletého (24 eur), stravu maloletého v škole (25,88 eur). Maloletý sa v období od 02.06.2019 zúčastnil škole v prírode, za ktorú poplatok predstavoval sumu 160 eur. Z pripojených spisov Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 2T/151/2014 a Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 0T/344/2014 v spojení s lustráciou ZVJS súd zistil, že matka je od 14.02.2017 vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody F.. Matka bola trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 31.07.2014, sp. zn. 0T/344/2014, právoplatným 31.07.2014, uznaná vinnou z prečinu krádeže a rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 11.11.2015 bola uznaná vinnou z prečinu krádeže, prečinu podvodu a z prečinu zanedbania povinnej výživy. Z oznámenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody zo dňa 05.04.2019 súd zistil, že matka bola od 11.07.2017 zaradená do práce, pričom jej hrubá pracovná odmena za obdobie od 07/2017 do 02/2019 predstavovala sumu 2.487,27 eur a bola rozúčtovaná podľa § 45 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Z pracovnej odmeny jej boli vykonané zrážky na úhradu trov výkonu trestu vo výške 948,97 eur, zrážky na úhradu pohľadávok voči ZVJS vo výške 65,94 eur, zrážky na úhradu pohľadávok ostatných oprávnených vo výške 109,77 eur a zrážky na úhradu výživného vo výške 480,75 eur.

9. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

10. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

11. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

12. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

14. Súd mal v konaní preukázané, že súčasná výška vyživovacej povinnosti matky maloletého bola určená rozsudkom Okresného súdu Malacky č. k. 8C/160/2012-31 zo dňa 06.12.2012, právoplatným 02.01.2013 a následne boli pomery posudzované v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 25P/234/2015, kedy súd návrh matky na zníženie vyživovacej povinnosti zamietol. Súčasná súdom určená výška vyživovacej povinnosti matky (100 eur mesačne) tak pochádza z obdobia pred takmer siedmich rokov, pričom súd schvaľoval rodičmi uzavretú rodičovskú dohodu. V čase uzavretia rodičovskej dohody matka maloletého bola nezamestnaná, pracovala brigádnicky. V čase, keď súd rozhodoval o návrhu matky na zníženie jej vyživovacej povinnosti (ktorý zamietol), bola matka vo výkone trestu odňatia slobody. Súd uzavrel, že maloletý už v súčasnosti navštevuje 5 ročník základnej školy, a jeho pomery sa tak od roku 2013, kedy bola právoplatne súdom upravená vyživovacej povinnosti matky, preukázateľne zmenili. Maloletý navštevuje 5. ročník základnej školy, navštevuje záujmovú činnosť, ako aj školské aktivity (napr. škola v prírode), ktoré sú spojené so zvýšenými výdavkami oproti obdobiu, keď mal štyri roky (kedy bola upravená súčasná výška vyživovacej povinnosti matky). Prakticky celá starostlivosť na maloletého je tak na otcovi, ktorému je zverený do osobnej starostlivosti a ktorému s ňou pomáhajú jeho rodičia. Matka prispieva len zrážkami na výživné z odmeny za výkon práce vo výkone trestu odňatia slobody, ktoré sa pohybujú okolo sumy 40 eur mesačne. Pomery matky sa tak oproti obdobiu, kedy ich súd naposledy posudzoval, nezmenili. Matka je stále vo výkone trestu odňatia slobody, súd tak uzavrel, že sa sama svojím protiprávnym úmyselným konaním dostala do situácie, v ktorej sa nachádza, teda, že jej bol uložený trest odňatia slobody, ktorý v súčasnosti vykonáva. Za týchto okolností súd konštatuje, že nemožno prenášať ešte väčšiu časť povinnosti prispievať na výživu maloletého z matky maloletého na otca maloletého, čo by v konečnom dôsledku mohlo byť na ujmu maloletého. Preto súd návrh matky zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bratislava IV, písomne v 3 vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak strana, ktorej bola uložená povinnosť, nespĺní uloženú povinnosť, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.